

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 17.1 (הוראה 1 לפרק 17 בתע"ס) מס' עמודים: 10

תאריך תחולה: 1.4.2008 תאריך פרסום: ח' בניסן תשס"ח
13 באפריל 2008

מדיניות הטיפול בנערות וצעירות

=====

1. כללי

1.1 הוראה זו באה במקום הוראה 17.1 מיום 28.11.82

1.2 בקרב נערות מתבגרות וצעירות קיימת תופעה שחלקן מתקשות במילוי התפקידים המקובלים ואופייניים לבנות גילן עקב היותן חשופות למצבי מצוקה במשפחה ובחברה.
לנערות וצעירות אלו חסכים רגשיים ותפקודיים ולעיתים תכופות חסרה להן היכולת ליצור קשרים יציבים עם סביבתן הקרובה, ונפגם האמון שלהן בשירותים העומדים לרשותן.
במקרים רבים הן חשופות ללחץ חברתי ומשפחתי כבד, ואף לדחיה, רובן קורבנות לאלימות מינית, פיזית או ריגשית במשפחתן ומחוצה לה. הלחץ, תחושות הפגיעה והדחיה מחריפים את בעייתן של נערות וצעירות אלו, מכבידים על יכולתן להשתלב במערכות החברתיות הנורמטיביות ומזרזים את הידרדרותן אל שולי החברה.

1.3 משרד הרווחה רואה את הטיפול והשיקום בנערות וצעירות אלה יעד חשוב אשר יושג באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים.

1.4 בהוראה זו מפורסמים הנהלים ודרכי העבודה עם נערות אלו.

2. הגדרה

נערה וצעירה - בגיל 13 - 25 רווקה, (למעט מפגרת בשכלה, חולת נפש, מכורה לסמים או אלכוהול) שמאפייני התנהגותה הם הרס עצמי ונמצאת בהדרדרות או בסכנת הידרדרות וחווה אירועים טראומטיים: נפשיים, רגשיים וחברתיים.

3. אוכלוסיית היעד ומאפייניה

א. נערה וצעירה עפ"י ההגדרה שבסעיף 2 לעיל ובנוסף מתקיים בה אחד או יותר מהמאפיינים הבאים:

(1) נערה וצעירה הנמצאת במערכת יחסים לקוייה במשפחתה/או בקבוצת השווים.

(2) נערה וצעירה שהייתה ו/או הינה קורבן לפגיעה מינית, קורבן לאלימות במשפחה ומחוצה לה ונוקטת באחד ויותר מדרכי ההתנהגות הבאים:

(א) היפלטות חוזרת ממסגרות לימודיות או תעסוקתיות

(ב) שוטטויות

(ג) בריחה מהבית

(ד) התחברות לחברה עבריינית

(ה) מקיימת יחסי מין לא מובחנים לאורך זמן

(ו) הריונות חוזרים

(ז) שימוש מזדמן בסמים אלכוהול

(ח) הפרעות אכילה

(ט) דיכאונות וניסיונות אובדניים

4. יעדי הטיפול בנערות וצעירות

- א. העצמה אישית, צמיחה וחיזוק כוחותיה להתמודד עם בעיות ולחצים.
- ב. הוצאת הנערה והצעירה ממעגל של פגיעות מיניות ואלימות על כל סוגיה.
- ג. בניית מערכת יחסים תקינה ותקשורת חיובית עם בני משפחתה.
- ד. חיזוק יכולתה לפתח קשרים חברתיים נורמטיביים בהתאם לגילה.
- ה. הקניית מיומנויות שיאפשרו לה לקיים מערכת יחסים עם בני המין השני תוך הכרה בעקרון ההדדיות, שוויוניות, המבוססים על כבוד וערך עצמי.
- ו. עידוד השתלבותה במסגרות נורמטיביות, פורמליות וחברתיות.
- ז. צבירת התנסויות חיוביות כבסיס לביטחון עצמי ורכישת אמון שיגבירו את יכולתה ונכונותה למיצוי משאבי הקהילה בה היא חיה.

5. דרכי התערבות עם נערות וצעירות

- א. איתור ישיר או באמצעות כל גורם בקהילה.
- ב. התערבות מיידית במצבי משבר וחירום.
- ג. טיפול מכוון מיגדר במישור פרטני, משפחתי, קבוצתי וקהילתי.

ד. פיתוח שירותים ייחודים רגישי תרבות.

ה. הפנייה ותיווך לשירותים בקהילה.

ו. הפנייה למסגרות חוץ בייתיות תוך ליווי וקיום קשר קבוע עם הנערה.

6. סל תכניות ופרוייקטים קבוצתיים וקהילתיים

תוכניות ופרוייקטים קבוצתיים וקהילתיים מותאמים למצבה של הנערה ומהווים השלמה לטיפול הפרטני ויחד יוצרים את מערך הטיפול בנערה ובצעירה.

להלן סל התוכניות והפרוייקטים:

- 6.1 מועדון טיפולי: מסגרת טיפולית העשרתית לנערות בקהילה. פתוחה בין פעם לפעמיים בשבוע בשעות אחה"צ והערב. העבודה עם הנערות מתקיימת בקבוצות ומטרתה טיפול תמיכתי, העצמה והעשרה. הנושאים אמורים לענות על צרכי הנערות ולקוחים מחיי היום יום שלהן. המועדון מנוהל ומופעל ע"י עו"ס נערה במצוקה, וצוות של אם בית ומפעילי תוכניות העשרה.
- 6.2 בית חם: מסגרת יומית בקהילה, המיועדת ומותאמת לנערות. המסגרת מקנה הרגשת שייכות, קבלה ותמיכה. הבית פתוח בין שלושה לחמישה ימים בשבוע ומטרתו העצמה, טיפול, העשרה וגישור בין-תרבותי. המענים מבוססים על הצרכים היחודיים - מגדריים של הנערות, במגמה להקנות מיומנויות התמודדות טובות יותר למען הוצאת הנערות ממעגל המצוקה. העבודה מותאמת לכל נערה משתלבת בהתאם לצרכיה וכישוריה.

הבית מנוהל ע"י עו"ס נערות וצעירות, ומופעל ע"י צוות של אם בית, מדריכים, מנטוריות אנשי מקצוע בתחומים המתאימים לטיפול בנערות ובמתנדבים.

6.3 פרוייקט ח"ן: מסגרת יומית טיפולית שיקומית בקהילה שמטרתה חיברות, הכשרה מקצועית והכנה לחיי עבודה, השלמת השכלה והעשרה. המסגרת פועלת 5 ימים בשבוע.

6.4 תחנת יעוץ: תחנה בה פועל צוות רב מקצועי לצורך מתן יעוץ והכוונה בנושאים כמו: גיל ההתבגרות, מיניות (הריון, אמצעי מניעה, מחלות מין), יחסים בינו לבינה, זהות מינית, בעיות אכילה, הגיינה ועוד. התחנות מופעלות בשיתוף עם קופ"ח ו/או גורמים אחרים בקהילה.

6.5 מרכז ע.ד.י (העצמה, דאגה וידידות): מסגרת יומית לנערות בגילאי 13-20 משוטטות ונמצאות מחוץ לכל מסגרת שמוצו איתו כל נסיונות הטיפול בקהילה ולעיתים אף מחוץ לה. המסגרת מהווה חלופת טיפול למסגרת מחוץ לקהילה ופועלת 5 ימים בשבוע בין השעות 8:00 - 18:00. הטיפול בנערות נעשה ברמה הפרטנית ו/או הקבוצתית וע"י מענים בתחום הלימודים, התעסוקה והיזמות העסקית שסייעו לשינוי במצבן האישי של הנערות. משך השהייה בהתאם לצורכי הנערה והאפשרויות בקהילה לאחר יציאה מהפרוייקט.

6.6 מקלט: מסגרת חירום חסויה חוץ ביתית לנערות במצבי משבר וסכנה, בה הן שוהות עד חודשיים. פירוט השרות בהוראה 17.3 בתע"ס.

6.7 דירת מעבד: דירה בקהילה המיועדת לארבע עד שש נערות מגיל 17 שאינן יכולות להמשיך להתגורר בבית הוריהן, וזקוקות ללווי לתקופת מעבר כדי לתפקד באופן עצמאי בקהילה. פירוט השרות בהוראה 17.2 בתע"ס.

6.8 פרוייקט לאיתור וגיוס נערות לצה"ל: מיועד לנערות אשר קבלו פטור מצה"ל בגילאי 17-19 ומטרתו לאפשר לנערות להתגייס לצבא.

התכנית מתקיימת במשך שנת לימודים במסגרת בתי-ספר מקצועיים בקהילה. התוכנית כוללת: הכשרה מקצועית, ליווי טיפולי תומך, הכנה לגיוס לצה"ל, לימודים כלליים והעשרה.

6.9 נערות למען נערות - מנטורינג: תוכנית העצמה וחיזוק לנערות בתהליכי שיקום מתקדמים. תוכנית ההכשרה מתקיימת באוניברסיטה ומטרתה שילוב הנערה כדמות לחיקוי ומתן תמיכה, הדרכה ועזרה לרוב ברמה פרטנית לנערות הנמצאות במערכת שירותי הטיפול.

7. המבנה הארגוני

7.1 הטיפול בנערות וצעירות במצוקה יבוצע ע"י עו"ס נערות וצעירות במחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית בכפוף להוראה 2.4 בתע"ס.

7.2 עו"ס לטיפול בנערות וצעירות יקיים קשר שוטף ותיאום עם עו"ס אחרים במחלקה המטפלים בבני משפחתה של הנערה.

8. סוגי ההוצאות לטיפול בנערה

8.1 פעולות חברתיות בעלות חשיבות מבחינה טיפולית והעשרתית, כגון: מסיבות, טיולים, פעילות ספורטיבית, סרטים תיאטרון.

8.2 השתתפות עבור פיתוח כישורים אישיים של הנערה עד נקודת זיכוי אחת לחודש.

8.3 רכישת ציוד טיפולי העשרתי לעובד המטפל בעבודתו, כגון: משחקים, ספרים ואביזרים למלאכת יד עד 10 נ"ז בשנה.

- 8.4 תשלום דמי כיס עד נקודת זיכוי אחת לחודש.
- 8.5 השתתפות בתוכנית שיקום כגון: הכשרה מקצועית - עד 10 נ"ז
- 8.6 בדיקות ואבחונים פסיכודיאגנוסטיים לנערה המיועדת להשמה חוץ ביתית עד לגובה של 8.5 נ"ז.
- 8.7 הוצאות מיוחדות באישור המפקח המחוזי של השירות לנערות וצעירות.

9. דיווח

- 9.1 דיווח כל הוצאה יהיה על גבי טופס דו"ח ביצוע על הוצאות בחודש (נספח א').
- 9.2 הדיווח עבור פרויקט ע.ד.י. יהיה בהתאם לנוהל מסגרות סמל תעריף 2511 על גבי טופס החלטה על השמה (נספח ב') וטופס השמה למסגרת (נספח ג').

10. מימון

מימון הפעילויות יהיה מתקנה תקציבית "טיפול בנערות וצעירות במצוקה בקהילה" 23.11.65.42 במסגרת התקציב המאושר ועפ"י הסיווג.

11. בקרה

מפקחי המשרד ועובדי האגף לביקורת פנימית יוודאו יישום הוראה זו.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

נספח ב' (17.1)

אזהרה
טופס זה מכיל מידע טון לפרוץ חוק הגנת הפרטיות המוסדר שלא כדין עבור עבודה

משרד העבודה והרווחה
האגף למערכות מידע וטכניקה
מערכת מס"ר

החלטה על השמה

אין להכניס שינויים ותיקונים בטופס זה. טופס שהוכנס בו שינוי על-ידי המעונין או כל גורם אחר, לא ייקלט ויחזור ללשכה המחוזית לביקורת.

שם פרטי		שם משפחה		שם תעודה מזהה		מספר זהות		מספר ה		מספר ה	
42 - 28		27 - 13		11 - 12		2 - 10		ה		ה	
עובד סוציאלי		אזור		שם רשות		שם רשות		מספר ה		מספר ה	
59 - 60		57 - 58		55 - 56		43 - 50		43 - 50		43 - 50	
גורם מחליט		יחידה אחרת		שם רשות		שם רשות		מספר ה		מספר ה	
01 עובד סוצ' מפעל		06 נשים ונערות		01 השרות לילד ולנוער		05 ועדה מחוזית		01 עובד סוצ' מפעל		01 עובד סוצ' מפעל	
02 פקיד סעד		07 שיקום נכים		02 שרותים לספגור		06 ועדה ארצית		02 פקיד סעד		02 פקיד סעד	
03 עובד שרותים		08 השרות לשמן הילד		03 שרות לזקן		07 מכון להסתכלות		03 עובד שרותים		03 עובד שרותים	
04 טיפוליים בקהילה		09 מוסדות ציבור		04 הסות הנוער		08 ועדת אבחון		04 טיפוליים בקהילה		04 טיפוליים בקהילה	
05 ועדה מקומית		10 רוחות הפרט והמשפחה		05 השרות לעיוור		09 ועדת אבחון		05 ועדה מקומית		05 ועדה מקומית	
61 - 62		61 - 62		61 - 62		61 - 62		61 - 62		61 - 62	

שם מסגרת		שם מסגרת		מסלול החלטה		שם מסגרת		שם מסגרת		שם מסגרת	
65 - 70		71 - 72		71 - 72		71 - 72		71 - 72		71 - 72	
מסלול החלטה		מסלול החלטה		מסלול החלטה		מסלול החלטה		מסלול החלטה		מסלול החלטה	
01 סידור חוץ ביתי		05 לא לטיפול		01 סידור חוץ ביתי		02 סידור אי טיפול במסגרת בקהילה		03 הפניה לאבחון		04 הפניה לגורם אחר	
02 המשך שרות לאחר צו		06 המשך שרות לאחר צו		02 המשך שרות לאחר צו		03 המשך שרות לאחר צו		04 המשך שרות לאחר צו		04 המשך שרות לאחר צו	
73 - 74		73 - 74		73 - 74		73 - 74		73 - 74		73 - 74	
סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד	
01 טיפוליים		07 מרכז חרום		27 מועדנית		29 קיימה		21 מען ז"מ		01 טיפוליים	
02 טיפוליים		08 טיפוליים		36 פתוח		30 נפשון		22 טיפוליים		02 טיפוליים	
03 טיפוליים		09 טיפוליים		37 סדוא בתנאי נופש		31 איבחון		23 טיפוליים		03 טיפוליים	
04 טיפוליים		10 טיפוליים		38 מרכז לטענת אלימות		32 טיפוליים		24 טיפוליים		04 טיפוליים	
05 טיפוליים		11 טיפוליים		39 מרכז טיפולי		40 מרכז טיפולי		25 טיפוליים		05 טיפוליים	
06 טיפוליים		12 טיפוליים		41 ארזון		41 ארזון		26 טיפוליים		06 טיפוליים	
75 - 76		75 - 76		75 - 76		75 - 76		75 - 76		75 - 76	
סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד		סוג מסגרת מועד	
01 טיפוליים		05 נסגר עקב סיכונים/פסירה		01 חוסר מקום		02 חוסר תקציב		09 טענות קליטה, סנירה		01 טיפוליים	
02 טיפוליים		06 נסגר מסיבה אחרת		03 העדר מסגרת		03 העדר מסגרת		09 טענות קליטה, סנירה		02 טיפוליים	
03 טיפוליים		09 טענות קליטה, סנירה		03 העדר מסגרת		03 העדר מסגרת		09 טענות קליטה, סנירה		03 טיפוליים	
77 - 81		77 - 81		77 - 81		77 - 81		77 - 81		77 - 81	
סיבת החלטה		סיבת החלטה		סיבת החלטה		סיבת החלטה		סיבת החלטה		סיבת החלטה	
01 הורים אינם בארץ		09 גילוי עריות במשפחה		38 בעיות נפשיות		39 קשיים בלימודים		30 עבריות		01 הורים אינם בארץ	
02 מות הורה/הורים		10 מחלת נפש במשפחה		40 פיגור שכלי		41 סיכונים הילד לקשר עם הורה		31 עזובה/שוטטות		02 מות הורה/הורים	
03 נטישה על-ידי הורים		11 פיגור הורה/הורים		42 זיקנה		43 נכות		32 בריוחות		03 נטישה על-ידי הורים	
04 אשפוז הורה/הורים		12 מוגבלות פיזית של הורה		44 דרי רחוב		44 דרי רחוב		33 בעיות התנהגות		04 אשפוז הורה/הורים	
05 מעצר הורה/הורים		13 בעיות כלכליות		44 דרי רחוב		44 דרי רחוב		34 עזובה מינית		05 מעצר הורה/הורים	
06 הורים עבריים		14 בעיות זוגיות		44 דרי רחוב		44 דרי רחוב		35 סמים		06 הורים עבריים	
07 הזנחה/הורות לקשה		29 אחר		44 דרי רחוב		44 דרי רחוב		36 אלכוהוליים		07 הזנחה/הורות לקשה	
08 הכאה/אלימות		37		44 דרי רחוב		44 דרי רחוב		37 ליקוי נפשי		08 הכאה/אלימות	
81 - 82		81 - 82		81 - 82		81 - 82		81 - 82		81 - 82	

אישורים
בדקתי ואני מאשר/ת וכוננות הפרטים המדווחים לרבות תאריך פתן ההחלטה

מספר רשמי ע"ס _____
שם המחליט _____
תאריך _____

שימוש המשרד בלבד

הטופס הניל לא נקלט מהסיבה - _____
שם לבו 1. אין לתקן את הטופס מלא טופס חדש, תחום כנדרש, תלוש טפס זה וצורפו אליו.
2. בפניה לביורר לגבי טופס זה, ציין את המספר המוטבע על-י.

האגף למערכות מידע _____
תמונה - מקור - משרד סדן - 2 ועדת השמה - 3 ועדה החלטה/המחלקה לשרותים חברתיים - 4 חיק פונה במחלקה לשרותים חברתיים.
015 (03 מסדי) 03.99

נספח ג' (17.1)

אזהרת
טופס זה מכיל מידע מוגן לפי חוק הגנת הפרטיות, המסמך שלא כותב עבריה. אף להכניס שגיאות ותוקנים בטופס זה. טופס שהוכנס בו שינוי על ידי הפועל או כל גורם אחר לא ייקלט ויחזור ללשכה המנהלית לביקורת.

השמה למסגרת

- סוג העדכון - תערוף תאריך עזיבה
 (יכולת רק כשיש עדכון)
 רשות תאריך נגמר התחייבות
 השתתפות סעיף תקציבי מיחיד

משרד העבודה והרווחה
האגף למערכות מידע וענאי מערכת מס"ר

הואילו לא לקלטת את הטופס במסגרתכם ואנו מחייבים לשאת בתשלום עבורו על פי הנחיות משרד העבודה והרווחה.

נתוני המסגרות המועדפות

סוג העדכון	סוג המסגרת	שם המסגרת	סלולר מסגרת	עירייה אחרת
00 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה	01 מעודת זמנה	01 מעודת זמנה
01 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה
03 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה
05 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה
07 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה
09 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה
11 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה
13 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה
15 מעודת זמנה	16 מעודת זמנה	16 מעודת זמנה	16 מעודת זמנה	16 מעודת זמנה

נתוני התשלום למשולם

סלולר מסגרת	עירייה אחרת	סעיף תקציבי	סעיף תקציבי	סעיף תקציבי
01 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	03 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה	05 מעודת זמנה
06 מעודת זמנה	07 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה	09 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה
11 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה	13 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה	15 מעודת זמנה
16 מעודת זמנה	17 מעודת זמנה	18 מעודת זמנה	19 מעודת זמנה	20 מעודת זמנה

השתתפות

סוג השתתפות	סוג השתתפות	סוג השתתפות	סוג השתתפות
01 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	03 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה
05 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה	07 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה
09 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה	11 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה
13 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה	15 מעודת זמנה	16 מעודת זמנה

בדקתי ואני מאשר/ת נכונות הפרטים המדווחים לרבות השתתפות הורים בהתאם להראות.

עזיבת משולם

סוג העזיבה	סוג העזיבה	סוג העזיבה	סוג העזיבה
01 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	03 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה
05 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה	07 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה
09 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה	11 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה
13 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה	15 מעודת זמנה	16 מעודת זמנה

היחידות

סוג היחידות	סוג היחידות	סוג היחידות
01 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	03 מעודת זמנה
04 מעודת זמנה	05 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה

מי שהיה נשירותים

סוג הנשירות	סוג הנשירות	סוג הנשירות
01 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	03 מעודת זמנה
04 מעודת זמנה	05 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה

בדקתי ואני מאשר/ת נכונות הפרטים המדווחים בהתאם להראות.

סוג השתתפות	סוג השתתפות	סוג השתתפות	סוג השתתפות
01 מעודת זמנה	02 מעודת זמנה	03 מעודת זמנה	04 מעודת זמנה
05 מעודת זמנה	06 מעודת זמנה	07 מעודת זמנה	08 מעודת זמנה
09 מעודת זמנה	10 מעודת זמנה	11 מעודת זמנה	12 מעודת זמנה
13 מעודת זמנה	14 מעודת זמנה	15 מעודת זמנה	16 מעודת זמנה

הודעה על שגיאה

האם יש שגיאה? כן לא

אם יש שגיאה, נא לפרט: _____

האגף למערכות מידע וענאי מערכת מס"ר

תפקיד: _____

טלפקס: _____

טלפון: _____

פנימי: _____

12380